

ពូជស្រូវសំខាន់ៗសម្រាប់ផលិតកម្មស្រូវ និងសាំអន្តរកម្ម

សហការផលិតដោយ

នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា

ឧបត្ថម្ភការបោះពុម្ពផ្សាយដោយ **CAVAC**

ការផ្សាយរបស់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

ឯកសារយោង

1. វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា ព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មានកសិករ ឆ្នាំទី១ លេខ០១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០២, ឆ្នាំទី១លេខ៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០២ ឆ្នាំទី៣លេខ២៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៤, ឆ្នាំទី៣ លេខ៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៤, ឆ្នាំទី៤ លេខ៤៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៥, ឆ្នាំទី៥លេខ៤៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦, ឆ្នាំទី៦លេខ៥៨ ខែ មីនាឆ្នាំ ២០០៧, ឆ្នាំទី៦ លេខ៥៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៧, ឆ្នាំទី៩លេខ៩២ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១០ និង ឆ្នាំទី៩លេខ៩៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០ ។
2. ម៉ាក់ សៀន យុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រងជីជាតិដី នៅក្នុងតំបន់ក្សេត្របរិស្ថានដំណាំស្រូវស្រែទំនាបពឹងដោយទឹកភ្លៀងនៅកម្ពុជា ខែ មេសា ឆ្នាំ២០១០, ១០៦ទំព័រ ។
3. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា គោលនយោបាយជំរុញផលិតកម្មស្រូវ និងជំរុញការនាំចេញអង្ករ ថ្ងៃទី១៧ ខែ សីហាឆ្នាំ២០១០ ។
4. Buresh J R., (2009).Site-Specific Nutrient Management (SSNM): An Approach for Optimizing Nutrient Use in Rice Production, .IRRI, Philippines. www.irri.org/irrc/ssnm;
5. International Rice Research Institute (IRRI). (2009) Rice Knowledge Bank. Good Agricultural Practices (GAP) for Irrigated and Rainfed Rice, Philippines. www.knowledgebank.irri.org;
6. Men Sarom., Chauddhary R.C., Javier E., Ouk M.,Sakhan S., Hun Y., Pith K H., Sidhu G S., Sin S., Say P., Ung S.P., Preap. V.,(2001). Discription of Rice Varieties Released by Rice Recommendation Committee of Cambodia (1990-2000), CARDI, Phnom Penh, Cambodia. 75p

ដើម្បីសម្រេចនូវគោលនយោបាយស្តីពីការជំរុញផលិតកម្មស្រូវ និងការនាំអង្ករចេញរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានដាក់ចេញឲ្យប្រើប្រាស់ពូជស្រូវដែលមានទិន្នផល និងគុណភាពអង្ករខ្ពស់ចំនួន១០ពូជដែលក្នុងនោះមាន ៖

១. ពូជស្រូវស្រាលមិនប្រកាន់រដូវចំនួន៣ពូជគឺពូជសែនពិដោរ ពូជអ៊ីអែវ៦៦ ពូជជិលសារ ។
២. ពូជស្រូវកណ្តាលប្រកាន់រដូវចំនួន៤ពូជគឺ ពូជផ្ការំដួល ពូជផ្ការំដេង ពូជផ្ការមៀត និងពូជផ្កាចំនួនសែនស ។
៣. ពូជស្រូវធ្ងន់ប្រកាន់រដូវមានចំនួន៣ពូជគឺ ពូជរាំងជ័យ ពូជខា៤ និងពូជខា៦ ។

១. ពូជស្រូវស្រាលមិនប្រកាន់រដូវ

- ១.១. លក្ខណៈពិសេសរបស់ពូជស្រូវ
- ក. ពូជស្រូវសែនពិដោរ

ពូជសែនពិដោរ ជាប្រភេទពូជស្រូវស្រាល និងជាពូជស្រូវក្រអូប ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយឲ្យកសិករប្រើប្រាស់ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅដើមឆ្នាំ២០០២ ហើយមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះពូជស្រូវសែនពិដោរ កំពុងប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្មស្រូវរដូវប្រាំងនិងស្រូវស្រាលដើមរដូវដោយកសិករ នៅទូទាំងប្រទេស ។ ពូជនេះមានទិន្នផលខ្ពស់មានក្លិនក្រអូប មានគុណភាពអង្ករល្អមានភាពភ្លឺថ្លាវែងរលូន និងបាយទន់ធ្ងាញ់ពិសារ ជាពិសេសជាពូជមានប្រភេទអង្ករ មានតម្លៃ

ខ្ពស់នៅក្នុងទីផ្សារជាតិ និងទីផ្សារអន្តរជាតិ។ ពូជសែនពិដោរ ជាប្រភេទពូជស្រូវមិនប្រកាន់រដូវ ដែលអាចដាំដុះបាននៅគ្រប់រដូវកាល ជាពិសេស ស្រូវដើមរដូវនៅរដូវវស្សា ស្រូវប្រដេញទឹក និងស្រូវរដូវប្រាំង។ ពូជនេះមានអាយុកាលចាប់ពីថ្ងៃសាប រហូតដល់ពេលច្រូតកាត់ ពី ១១០ ថ្ងៃ - ១២០ ថ្ងៃមានកម្ពស់ដើមពី ៩៥ស.ម - ១១០ ស.ម ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផលពី ៥ - ២០ដើមក្នុង១គុម្ភ ប្រវែង

ក្នុងមានពី ២០ ទៅ ៣០ ស.ម និងចំនួនគ្រាប់ក្នុង១គុម្ភមានពី ១១០ - ១៧០គ្រាប់។ ពូជសែនពិដោរ ជាប្រភេទពូជមិនធន់នឹងមាត់ត្នោត ហើយមានទិន្នផលពី ៣,៥តោន - ៥,៥តោនក្នុង១ហិកតាហើយបើក្នុងលក្ខខណ្ឌអំណោយផលល្អអាចផ្តល់ទិន្នផលរហូតដល់៨ទៅ១០តោនក្នុង១ហិកតា។

១. ពូជស្រូវអ៊ីអិរ៦៦

ពូជស្រូវអ៊ីអិរ៦៦ ជាប្រភេទពូជស្រូវស្រាល ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយឲ្យកសិករ ប្រើប្រាស់ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅដើមឆ្នាំ១៩៩០ ហើយមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ពូជស្រូវអ៊ីអិរ៦៦ កំពុងប្រើប្រាស់ ក្នុងផលិតកម្មស្រូវរដូវប្រាំង និង ស្រូវស្រាលដើមរដូវ ដោយកសិករ នៅទូទាំងប្រទេស។ ពូជនេះមានទិន្នផលខ្ពស់ មានគុណភាពអង្ករល្អមានភាពក្លឺថ្លាវែងរលូន និងជាពូជមានប្រភេទ អង្ករអាចលក់បាននៅក្នុងទីផ្សារជាតិ និងទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

ពូជស្រូវអ៊ីអិរ៦៦ ជាប្រភេទពូជស្រូវមិនប្រកាន់រដូវដែលអាចដាំដុះបាននៅគ្រប់រដូវកាល ជាពិសេសស្រូវដើមរដូវ នៅរដូវវស្សា ស្រូវប្រដេញទឹក និងស្រូវរដូវប្រាំង។ ពូជនេះមានអាយុកាលចាប់ពីថ្ងៃសាប រហូតដល់ពេលច្រូតកាត់ ពី ១០៥ ថ្ងៃ - ១១៥ថ្ងៃ មានកម្ពស់ដើមពី ៨០ស.ម - ១១៨ស.ម ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផល

២៥គីឡូក្រាមក្នុង១ហិកតា ៣០ ថ្ងៃក្រោយពេលព្រោះ និងលើកទី២ ដោយប្រើដីអ៊ុយរ៉េ ចំនួន ពី២៥ គ.ក្រ និងដីប៉ូតាស៊ីយ៉ូចំនួន២៥គីឡូក្រាមក្នុង១ហិកតានៅពេលស្រូវមូរដើម ឬ កកើតកូរ ។ ក្រោយពេលព្រោះរួចរយៈពេល ១៥-២០ថ្ងៃ ត្រូវដាំជួសដើមណាដែលបាត់ ហើយចុះមើលស្រែជាប្រចាំ និងបោចស្មៅ គ្រប់គ្រងថែទាំទឹកក្នុងស្រែ និងត្រួតពិនិត្យ សត្វល្អិត ជំងឺ និងសត្វមានប្រយោជន៍នៅក្នុងស្រែជាប្រចាំ។

៣.៣. ការប្រមូលផល និងទុកដាក់គ្រាប់ស្រូវ

ការប្រមូលផលនិងទុកដាក់គ្រាប់ស្រូវ: ត្រូវច្រូតកាត់នៅក្រោយពេលស្រូវចេញផ្កាស្រុះរយៈពេល៣០ ទៅ ៣៥ថ្ងៃ ឬ ពេលដែលគ្រាប់ស្រូវទុំប្រមាណ៨៥ភាគរយ ពេលគ្រាប់ស្រូវមានសភាពរឹង តែមិនស្រួយបាក់នៅពេលយកមកខាំ និងគ្រាប់ស្រូវមានអត្រាសំណើម២០- ២២ភាគរយ ។ ត្រូវបោកបែនភ្លាមក្រោយពីច្រូតកាត់ និងហាលគ្រាប់ស្រូវ២-៣ ថ្ងៃ ឲ្យសំណើមគ្រាប់មាន១៤ភាគរយ ឬគ្រាប់ស្រូវស្ងួតល្អមានសភាពរឹង តែមិនស្រួយបាក់នៅពេលខាំ។ ដើម្បីឲ្យគ្រាប់ស្រូវស្ងួតល្អ ត្រូវទុកដាក់គ្រាប់ស្រូវក្នុងបារក្រចៅ ឬជង្រុក ដែលជាទីកន្លែងស្ងួត និងមានខ្យល់ចេញចូលបានល្អ និងការពារបាននូវការបំផ្លាញពីសត្វល្អិត(ខ្នុត) និងសត្វកណ្តុរ ។ ត្រូវកត់ត្រាថ្ងៃ ខែ ពេលប្រមូលផល នៅលើបារស្រូវ ឬ ជង្រុកស្រូវ ។

លើកទីមួយ ៣០ថ្ងៃ និងលើកទី៣ ប្រើដីអ៊ុយរ៉េ ២៥ គ.ក្រក្នុង១ហិកតា នៅពេលស្រូវ មូរដើម ឬពេលស្រូវកកើតកួរ។ បើនៅលើដីល្អាយខ្សាច់វិញ ត្រូវប្រើដីប៉ូតាសសូមកួរ ពី២៥ ទៅ ៥០គ.ក្រក្នុង១ហិកតានៅពេលស្រូវមូរដើម ឬពេលស្រូវកកើតកួរ។ ក្រោយ ពេលស្ទឹងរួចរយៈពេល៥ ទៅ ៧ថ្ងៃ ត្រូវស្ទង់ជួសគុម្ភណាដែលបាត់ ចុះមើលស្រែជា ប្រចាំ និងបោចស្មៅ គ្រប់គ្រងថែទាំទឹកក្នុងស្រែ និងត្រួតពិនិត្យ សត្វល្អិត ជំងឺ និង សត្វមានប្រយោជន៍នៅក្នុងស្រែជាប្រចាំ។

ខ. សម្រាប់ស្រូវពង្រោះ

ការរៀបចំដីស្រែពង្រោះ និងព្រោះគ្រាប់ស្រូវ៖ ត្រូវភ្ជួរដីឲ្យបានច្រើនដងពី ២ -៣ ដង ហើយរាស់កៀរដើឲ្យរាបស្មើល្អ និងប្រើដីកំប៉ុស្ត ឬដីលាមកគោដែលរលួយ ពុកល្អចំនួន៣-៥តោន ឬ ១៥ - ២០រទេះគោតាមលទ្ធភាពរកបាន ។ ព្រោះគ្រាប់ ស្រូវពី៧០ ទៅ ១០០គីឡូក្រាមក្នុង១ហិកតា ដោយប្រើឧបករណ៍ព្រោះគ្រាប់ជាជួរ ឬ ព្រោះដោយដៃ មានចំនួនដើមស្រូវពី១០០ ទៅ ១៥០ ដើមក្នុង១ម៉ែត្រការ៉េ (IRRI, 2009) ។

ការប្រើប្រាស់ដី និងការថែទាំ៖ បើដីស្រែមិនសូវមានជីជាតិអាចប្រើដី បន្ថែម ដោយប្រើដីដេ អា ប៉េ ចំនួន ៥០-១០០គីឡូក្រាមដីប៉ូតាស២៥គីឡូក្រាមក្នុង១ហិកតា នៅពេលក្រោយព្រោះ១៥ - ២០ថ្ងៃ និងប្រើដីបំប៉នលើកទី១ ដោយប្រើដីអ៊ុយរ៉េចំនួន

ពី ១២ - ១៨ ដើមក្នុង ១ គុម្ភ ប្រវែងកួរមានពី ២៥ ទៅ ២៦ ស.ម និងចំនួន គ្រាប់ក្នុង ១ កួរ មានពី 100 - ១២០ គ្រាប់ ។ ពូជស្រូវ អ៊ីអិរ ៦៦ ជាប្រភេទ ពូជមិនធននឹង

មមាចត្នោត ហើយមានទិន្នផលពី៤.៥ តោន - ៦.៥ តោនក្នុង១ហិកតា ហើយបើ ក្នុងលក្ខខណ្ឌអំណោយផលល្អ និងការដាំដុះអនុវត្តតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំ ស្រូវ វាអាចផ្តល់ទិន្នផលរហូតដល់៨ទៅ១០តោនក្នុង១ហិកតា ។

គ. ពូជស្រូវជលសារ

ពូជស្រូវជលសារ ជាប្រភេទពូជស្រូវស្រាលដែលបានបញ្ចេញ និង ផ្សព្វផ្សាយ ឲ្យកសិករប្រើប្រាស់ ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅដើមឆ្នាំ១៩៩៩ ហើយមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ពូជស្រូវជលសារ បានកំពុងប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្មស្រូវ រដូវប្រាំង និងស្រូវស្រាលដើមរដូវ ដោយកសិករ នៅទូទាំងប្រទេស។ ពូជនេះមាន ទិន្នផលខ្ពស់មានគុណភាពអង្ករល្អមានភាពក្លឹម្លាវែងរលូន និងជាពូជមានបាយទន់ ឆ្ងាញ់។

ពូជស្រូវជលសារ ជាប្រភេទពូជស្រូវមិនប្រកាន់រដូវ ដែលអាចដាំដុះបាន នៅគ្រប់រដូវកាលជាពិសេស ស្រូវដើមរដូវ នៅរដូវវស្សា ស្រូវប្រដេញទឹក និងស្រូវរដូវ ប្រាំង ពូជនេះមានអាយុកាលចាប់ពីថ្ងៃសាប រហូតដល់ពេលច្រូតកាត់ ពី ៩៥ ថ្ងៃ ទៅ១១៥ ថ្ងៃ មានកម្ពស់ដើមពី៧៥ស.ម ទៅ ៩៥ ស.ម ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផលពី

១០ទៅ១៤ដើមក្នុង១គុម្ព ប្រវែង ក្បូរមានពី២០ ទៅ ២៧ស.ម និង ចំនួនគ្រាប់ក្នុង ១ក្បូរមានពី១០០ ទៅ ១៥០គ្រាប់។ ពូជស្រូវដែល សារ ជាប្រភេទពូជមិនធន់នឹង មមាចភ្នោត ហើយមានទិន្នផល ពី ៤.០តោន ទៅ ៦.០តោនក្នុង ១ហិកតា ហើយបើក្នុងលក្ខខណ្ឌ អំណោយផលល្អ និងការដាំ ដុះអនុវត្តតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្ប កម្មដំណាំស្រូវ វាអាចផ្តល់ទិន្ន ផលរហូតដល់៧ទៅ៨តោន ក្នុង ១ហិកតា។

១.២.បច្ចេកទេសដាំដុះ

ក.សម្រាប់ស្រូវសន្លុង

សំណាប: ដើម្បីឲ្យសំណាប និងដើមស្រូវមានសុខភាពល្អ ត្រូវប្រើពូជស្រូវ សុទ្ធ និងមានគុណភាពល្អ ដោយប្រើពូជពី២០ទៅ ៤០គីឡូក្រាមសម្រាប់ស្នូង ១ហិកតា។ ថ្នាលសំណាបត្រូវនៅជិតប្រភពទឹកដោយរៀបចំដីថ្នាលសំណាបឲ្យបាន ស្មើល្អ ដោយក្លូរ និងរាស់ឲ្យបានច្រើនដង និងកៀរដីថ្នាលរួចប្រើ ដីកំប៉ុស្តពី២ ទៅ ៣ រទេះគោលើផ្ទៃដីសំណាប។ សាបគ្រាប់ស្រូវ១គីឡូក្រាម លើផ្ទៃដីថ្នាល១០ម៉ែត្រការ៉េ ដើម្បីឲ្យសំណាបដុះលូតលាស់ល្អ ។ សំណាបមានអាយុកាលពី១៥ ទៅ ២០ថ្ងៃ ត្រូវ ដកយកទៅសន្លុង ដោយដកក្លាមស្នូងក្លាមនៅក្នុងថ្ងៃតែមួយ។

សន្លុង:

សំណាបមានអាយុកាលពី១៥ ទៅ ២០ត្រូវដកយកទៅស្នូងដោយដកក្លាមស្នូង ក្លាម នៅក្នុងថ្ងៃតែមួយ។ ស្រែសន្លុងត្រូវក្លូរឲ្យបាន២ ទៅ៣ដងនិងរាស់កៀរដីឲ្យបាន

សុទ្ធ និងមានគុណភាពល្អ ដោយប្រើពូជពី ២០- ៤០គីឡូក្រាមសម្រាប់ស្នូង១ហិកតា។ បើស្នូងតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវវិញ ប្រើពូជតែពី ១៥ - ២០គីឡូក្រាម សម្រាប់ស្នូង១ហិកតា ។ ថ្នាលសំណាបត្រូវនៅជិតប្រភពទឹក ត្រូវរៀបចំដីថ្នាលសំណាប ឲ្យបានស្មើល្អដោយក្លូរនិងរាស់ឲ្យបានច្រើនដង និងកៀរដីថ្នាលរួចប្រើ ដីកំប៉ុស្តពី២ ទៅ ៣រទេះគោលើផ្ទៃដីសំណាប។ សាបគ្រាប់ស្រូវ១គីឡូក្រាមលើផ្ទៃដីថ្នាល១០ម៉ែត្រ ការ៉េ ដើម្បីឲ្យសំណាបដុះលូតលាស់ល្អ ។ សំណាបមានអាយុកាលពី១៥- ២០ថ្ងៃ ត្រូវដកយកទៅស្នូង ដោយដកក្លាមស្នូងក្លាមនៅក្នុងថ្ងៃតែមួយ។

សន្លុង: សំណាបមានអាយុកាលពី១៥ - ២០ថ្ងៃ ត្រូវដកយកទៅសន្លុងដោយ

ដកក្លាមស្នូងក្លាមនៅក្នុងថ្ងៃតែមួយ។ ស្រែសន្លុងត្រូវក្លូរឲ្យបាន២- ៣ដង និងរាស់កៀរ ដីឲ្យបានរាបស្មើល្អ និងលើកភ្លឺស្រែឲ្យបានខ្ពស់និងជាប់ល្អ និងប្រើដីកំប៉ុស្តឬដីលាមក គោរលួយពុកល្អចំនួន៥តោន ឬ ២០រទេះគោ និងអាចប្រើដីដេ អា ប៉េ ចំនួន៥០គ.ក្រ ទៅ ១០០ គ.ក្រ ទ្រាប់បាតទៅតាមប្រភេទដី។ ស្នូង១ដើម ទៅ ៣ដើមក្នុង១គុម្ពជា ជួរ ឬ ម៉ុចង្រាន ដោយស្នូងចំនួន១០ ទៅ ១៥ គុម្ពក្នុង១ម៉ែត្រការ៉េ ។ បើដីមិនសូវ មានដីជាតិអាចស្នូងចំនួន១៥ ទៅ ២០ គុម្ពក្នុង១ម៉ែត្រការ៉េ។ ដីបំប៉នអាចប្រើពី២-៣ លើកគឺ: បំប៉នលើកទី១ប្រើដីអ៊ុយរ៉េ ២៥ គ.ក្រក្នុង១ហិកតា ក្រោយស្នូង៣០ថ្ងៃ បាច ដីបំប៉នលើកទី២ ប្រើដីអ៊ុយរ៉េ២៥ គ.ក្រ ក្នុង១ហិកតា នៅពេលក្រោយបាចដីបំប៉ន

គ. ពូជស្រូវខាង

ពូជផ្កាខាងជាពូជស្រូវធ្ងន់ ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយឲ្យកសិករប្រើប្រាស់ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទនៅឆ្នាំ២០០៥ ហើយមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ពូជស្រូវខាង កំពុងពេញនិយមប្រើប្រាស់ ក្នុងផលិតកម្មស្រូវវិស្សាដោយកសិករនៅទូទាំងប្រទេស។ ពូជនេះមានទិន្នផលខ្ពស់ មានគុណភាពអង្ករល្អ មានភាពភ្លឺថ្លា និងបាយទន់ធ្ងន់ពិសារ។

ពូជខាង ជាប្រភេទពូជស្រូវធ្ងន់ប្រកាន់រដូវ ចាប់ចេញផ្កាពីថ្ងៃ៩ - ១៦ ខែវិច្ឆិកា និងច្រូតកាត់ នៅពាក់កណ្តាលទៅចុងខែធ្នូ អាស្រ័យតាមអាកាសធាតុនិងពេលវេលាដាំដុះ។ ពូជនេះមានកំពស់ដើមពី ១២៩ស.ម - ១៧៧ស.ម ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផលពី ៧ ទៅ៩ ដើមក្នុង១គុម្ពបើក្នុងលក្ខខណ្ឌដីមានជីជាតិល្អ និងអនុវត្តដាំដុះតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផលអាចមានទៅដល់ ១៥ ទៅ២០ដើមក្នុង១គុម្ព។ ប្រវែងក្បូរមានពី២១ ទៅ ២៥ ស.ម និងចំនួនគ្រាប់ក្នុង១ក្បូរមានពី១៥៥ ទៅ ១៨៨ គ្រាប់។ ពូជខាង មានទិន្នផលពី ៣.៥តោន ទៅ ៥.៨ តោនក្នុង១ហិកតា។

៣.២ បច្ចេកទេសដាំដុះ

ក. សម្រាប់ស្រូវសន្ទឹង

សំណាប: ដើម្បីឲ្យសំណាប និងដើមស្រូវមានសុខភាពល្អ ត្រូវប្រើពូជស្រូវ

រាបស្មើល្អ និងលើកភ្លឺស្រែបានខ្ពស់និងជាប់ល្អ និងប្រើដីកំប៉ុស្ត ឬ ដីលាមកគោរលួយពុកល្អចំនួន៥ តោន ឬ ២០រទេះគោ និងអាចប្រើដីដេ អា ប៉េ ចំនួន៥០គ.ក្រ ទៅ ១០០គ.ក្រ ទ្រាប់បាត តាមប្រភេទដី ។ ស្នូង ១ ដើម ទៅ ៣ ដើមក្នុង១គុម្ព ជាជួរ ឬមុំចង្រ្កានដោយស្នូងចំនួន ២០ គុម្ព ទៅ ២៥គុម្ពក្នុង១ម៉ែត្រការ៉េ។ បើដីមិនសូវមានជីជាតិអាចប្រើដីអ៊ុយរ៉េបំប៉នពី៥០ - ១០០គ.ក្រក្នុង១ហិកតា នៅពេលស្រូវមូរដើម ឬពេលស្រូវកកើតកូរ។ នៅពេលស្នូងរួចរយៈពេល៥-៧ថ្ងៃ ត្រូវស្នូងជួសគុម្ពណាដែលបាត់ ចុះមើលស្រែជាប្រចាំនិងបោចស្មៅគ្រប់គ្រងថែទាំទឹកក្នុងស្រែ និងត្រួតពិនិត្យសត្វល្អិត ជំងឺ សត្វមានប្រយោជន៍នៅក្នុងស្រែជាប្រចាំ។

ខ. សម្រាប់ស្រូវពង្រោះ

ការរៀបចំដីស្រែពង្រោះ និងព្រោះគ្រាប់ស្រូវ: ត្រូវភ្ជួរដីឲ្យបានច្រើនដងពី២ ទៅ ៣ ដង ហើយរាស់កៀរដីឲ្យរាបស្មើល្អ និងប្រើដីកំប៉ុស្ត ឬ ដីលាមកគោដែលរលួយពុកល្អចំនួន៣-៥ តោន ឬ១៥ ទៅ ២០រទេះគោតាមលទ្ធភាពរកបាន។ ព្រោះគ្រាប់ស្រូវពី៧០-១០០ គឺឡូក្រាមក្នុង១ហិកតាដោយប្រើឧបករណ៍ ព្រោះគ្រាប់ជាជួរឬ ព្រោះដោយដៃមានចំនួនដើមស្រូវពី១០០-១៥០ដើមក្នុង១ម៉ែត្រការ៉េ ឬ ចំនួនដើមផ្តល់ផល ឬ កូរ ពី៥០០ ទៅ ៦០០ដើមក្នុង១ម៉ែត្រការ៉េ (IRRI.;2009) ។

ការប្រើប្រាស់ដី និងការថែទាំ: បើដីស្រែមិនសូវមានជីជាតិអាចប្រើដីបន្ថែម

ដោយប្រើដីដេ អា ប៉េ ចំនួន ៥០-១០០គីឡូក្រាម ដីប៉ូតាស៊ីយ៉ូម២៥គីឡូក្រាមក្នុង១ហិកតានៅពេលក្រោយព្រោះ១៥ ទៅ ២០ថ្ងៃ និងប្រើដីបំប៉ន ដីអ៊ុយរ៉េចំនួនពី៥០គីឡូក្រាម និងដីប៉ូតាស៊ីយ៉ូមចំនួន២៥គីឡូក្រាមក្នុង១ហិកតានៅពេលស្រូវមូរដើម ឬកើតកួរ។ ក្រោយពេលព្រោះរួចរយៈពេល១៥ ទៅ ២០ថ្ងៃ ត្រូវស្វែងរកដើមណាដែលបាត់ហើយចុះមើលស្រែជាប្រចាំ និងបោចស្មៅ គ្រប់គ្រងថែទាំទឹកក្នុងស្រែ និងត្រួតពិនិត្យសត្វល្អិត ជំងឺ និងសត្វមានប្រយោជន៍នៅក្នុងស្រែជាប្រចាំ។

**១.៣. ការប្រមូលផលនិងទុកដាក់គ្រាប់ស្រូវ
ការប្រមូលផលនិងទុកដាក់គ្រាប់ស្រូវ:**

ត្រូវច្រូតកាត់នៅក្រោយពេលស្រូវចេញផ្កាស្រុះ រយៈពេល៣០-៣៥ថ្ងៃ ឬពេលដែលគ្រាប់ស្រូវទំប្រមាណ៥ភាគរយ ពេលគ្រាប់ស្រូវមានសភាពរឹង តែមិន

ស្រួយបាក់ នៅពេលយកមកខាំ និងគ្រាប់ស្រូវមានអត្រាសំណើម២០ - ២២ភាគរយ។ ក្រោយពីច្រូតកាត់ និងហាលគ្រាប់ស្រូវ២-៣ថ្ងៃ ឲ្យសំណើមគ្រាប់មាន ១៤ភាគរយ ឬគ្រាប់ស្រូវស្ងួតល្អ មានសភាពរឹងតែ

ការផ្សាយរបស់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

ប្រវែងកួរមានពី១៦ ទៅ ៣០ស.ម និងចំនួនគ្រាប់ក្នុង១កួរមានពី១៨៦ ទៅ ៣៣៤ គ្រាប់។ ពូជរាំងជ័យ ជាប្រភេទពូជធន់ទ្រាំមធ្យម ទៅនឹងការលិចទឹកជំនន់ តែវាមិនសូវធន់នឹងមមាចភ្នោតទេ ហើយមានទិន្នផលពី ៣.៥តោន ទៅ ៥.៥តោនក្នុង១ហិកតា។

ខ. ពូជស្រូវខា៤

ពូជខា៤ជាពូជស្រូវធន់ ដែលបានបញ្ចេញ និងផ្សព្វផ្សាយឲ្យកសិករប្រើប្រាស់ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទនៅឆ្នាំ១៩៩៥ ហើយមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះពូជស្រូវខា ៤ បានកំពុងពេញនិយមប្រើប្រាស់ និងប្រជាកសិករធ្វើការដាំដុះនៅក្នុងផលិតកម្មរដូវស្រូវវស្សាទូទាំងប្រទេស ជាពិសេសនៅតំបន់ស្រែទឹកជម្រៅ។ ពូជនេះមានទិន្នផលខ្ពស់ មានគុណភាពអង្ករល្អ ប្រសើរមានភាពភ្លឺថ្លា បាយទន់ និងធ្លាញ់ពិសារទៀតផង។

ពូជខា៤ ជាប្រភេទពូជស្រូវធន់ប្រកាន់រដូវ ចាប់ចេញផ្កានៅពាក់កណ្តាលខែវិច្ឆិកា និងច្រូតកាត់ នៅពាក់កណ្តាលខែធ្នូ អាស្រ័យតាមអាកាសធាតុ និងពេលវេលាដាំដុះ។ ពូជនេះ មានកម្ពស់ដើមពី ១៣២ ស.ម - ១៧៣ ស.ម ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផលពី ៦ - ១០ដើមក្នុង១គុម្ព។ បើក្នុងលក្ខខណ្ឌដីមានជីជាតិល្អ និងអនុវត្តដាំដុះតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ ចំនួនដើមបែក ផ្តល់ផលអាចមានទៅដល់២០ ទៅ ២៥ដើមក្នុង១គុម្ព ។ ប្រវែងកួរមានពី២០ ទៅ ៣០ ស.ម និងចំនួនគ្រាប់ក្នុង១កួរមានពី១៦០ ទៅ ១៩០គ្រាប់។ ពូជខា៤ ជាប្រភេទពូជធន់ទៅនឹងភាពរាំងស្ងួត ប៉ុន្តែវាមិនសូវធន់នឹងមមាចភ្នោតទេ ហើយមានទិន្នផលពី ២.៥តោន ទៅ ៥.០តោនក្នុង១ហិកតា។

ការផ្សាយរបស់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

ល្អ និងការពារបាននូវការបំផ្លាញពីសត្វល្អិត(ខ្នុត) និងសត្វកណ្តុរ ។ ត្រូវកត់ត្រាថ្ងៃខែ ពេលប្រមូលផល នៅលើបារស្រូវ ឬ ជង្រុកស្រូវ ។

៣. ពូជស្រូវប្រកាន់រដូវ

៣.១. លក្ខណៈពិសេសរបស់ពូជស្រូវ

ក. ពូជស្រូវរាំងជ័យ

ពូជរាំងជ័យ ជាពូជស្រូវធ្ងន់ដែលបានបញ្ចេញនិង ផ្សព្វផ្សាយឲ្យកសិករប្រើប្រាស់ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅឆ្នាំ១៩៩៩ ហើយមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ពូជស្រូវរាំងជ័យ កំពុងពេញនិយមប្រើប្រាស់ ក្នុងផលិតកម្មស្រូវវិស្សា ដោយកសិករនៅកម្ពុជា។ ពូជនេះមានទិន្នផលខ្ពស់ មានគុណភាពអង្ករល្អប្រសើរមានភាពភ្លឺថ្លា និងបាយទន់ល្មម និងឆ្ងាញ់ពិសារ ។

ពូជរាំងជ័យជាប្រភេទពូជស្រូវប្រកាន់រដូវមធ្យមចាប់ចេញផ្កានៅពាក់កណ្តាលខែវិច្ឆិកា និងច្រូតកាត់នៅពាក់កណ្តាលខែធ្នូនិងដើមខែមករាអាស្រ័យតាមអាកាសធាតុ និងពេលវេលាដាំដុះ។ ពូជនេះមានកំពស់ដើមពី ១០៥ស.ម - ១៦៨ស.ម ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផលពី ៥ ទៅ ១០ ដើមក្នុង ១គុម្ព ។ បើក្នុងលក្ខខណ្ឌដីមានជីជាតិល្អ និងអនុវត្តដាំដុះតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវចំនួនដើមបែក ផ្តល់ផលអាចមានទៅដល់១៥ -២០ដើមក្នុង១គុម្ព ។

មិនស្រួយបាក់ពេលខាំ។ ដើម្បីឲ្យគ្រាប់ស្រូវស្អាតល្អ ត្រូវទុកដាក់គ្រាប់ស្រូវក្នុងបារក្រចៅ ឬ ជង្រុកដែលជាទីកន្លែងស្ងួត និងមានខ្យល់ចេញចូលបានល្អ និងការពារបាននូវការបំផ្លាញពីសត្វល្អិត(ខ្នុត) និងសត្វកណ្តុរ។ ត្រូវកត់ត្រាថ្ងៃខែពេលប្រមូលផលនៅលើបារស្រូវ ឬ ជង្រុកស្រូវ ។

២. ពូជស្រូវកណ្តាលប្រកាន់រដូវ

២.១. លក្ខណៈពិសេសរបស់ពូជស្រូវ

ក. ពូជស្រូវក្រអូបផ្ការំដួល

ពូជផ្ការំដួល ជាពូជស្រូវក្រអូបដែលបានបញ្ចេញ និង ផ្សព្វផ្សាយឲ្យកសិករប្រើប្រាស់ ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅឆ្នាំ១៩៩៩ ហើយមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ពូជស្រូវផ្ការំដួល កំពុងពេញនិយមប្រើប្រាស់ក្នុងផលិតកម្មស្រូវវិស្សា ដោយកសិករនៅទូទាំងប្រទេស។ ពូជនេះមានទិន្នផលខ្ពស់ មានក្លិនក្រអូប មានគុណភាពអង្ករល្អមានភាពភ្លឺថ្លាវែងរលូន និងបាយទន់ឆ្ងាញ់ពិសារ ជាពិសេសជាពូជមានប្រភេទអង្ករមានតម្លៃខ្ពស់នៅក្នុងទីផ្សារជាតិ និងទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

ពូជផ្ការំដួល ជាប្រភេទពូជស្រូវកណ្តាល ប្រកាន់រដូវ មធ្យមចាប់ចេញផ្កានៅពាក់កណ្តាលខែតុលា និងច្រូតកាត់ នៅពាក់កណ្តាលខែវិច្ឆិកា អាស្រ័យតាមអាកាសធាតុ និងពេលវេលាដាំដុះ។ ពូជនេះ មានកម្ពស់ដើមពី ១១០ស.ម ទៅ១៧០ស.ម ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផលពី ៥ ទៅ ១០ដើមក្នុង១គុម្ព។ បើក្នុងលក្ខខណ្ឌដីមានជីជាតិល្អ និងអនុវត្តដាំដុះតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ ចំនួនដើមបែក ផ្តល់

ផលអាចមានទៅដល់ ១៤ ទៅ ១៨ដើមក្នុង១គុម្ព។ ប្រវែងកូរមានពី២០ ទៅ ៣០ ស.ម និងចំនួនគ្រាប់ក្នុង ១កូរមានពី១១០ ទៅ ១៥០គ្រាប់។ ពូជផ្ការំដេងជាប្រភេទ ពូជធន់នឹងការលិចទឹកជំនន់បានល្អរំពឹងសូវធន់នឹងមមាចភ្នោតទេ ហើយមាន ទិន្នផលពី ៣.៥តោន ទៅ ៥.៥តោនក្នុង១ហិកតា។

ខ. ពូជស្រូវក្រអូបផ្ការំដេង

ពូជផ្ការំដេងជាពូជស្រូវក្រអូប ដែលបានបញ្ចេញ និង ផ្សព្វផ្សាយឲ្យកសិករ ប្រើប្រាស់ ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនៅឆ្នាំ២០០៦ ហើយមក ដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ពូជស្រូវផ្ការំដេង កំពុងពេញនិយមប្រើប្រាស់ និងប្រជាកសិករធ្វើការ ដាំដុះនៅក្នុងផលិតកម្មស្រូវរដូវវស្សាទូទាំងប្រទេស ។ ពូជនេះមានទិន្នផលខ្ពស់មាន ក្លិនក្រអូបមានគុណភាពអង្ករល្អ មានភាពភ្លឺថ្លាវែងរលូន និងបាយទន់ធ្ងាញ់ពិសារ ជាពិសេសជាពូជមានប្រភេទអង្ករមានតម្លៃខ្ពស់នៅក្នុងទីផ្សារជាតិនិងទីផ្សារអន្តរជាតិ។

ពូជផ្ការំដេង ជាប្រភេទពូជស្រូវកណ្តាលប្រកាន់រដូវវស្សា ចាប់ចេញផ្កានៅ ពាក់កណ្តាលខែតុលា និងច្រូតកាត់នៅពាក់កណ្តាលខែវិច្ឆិកា អាស្រ័យតាមអាកាស ធាតុ និងពេលវេលាដាំដុះ។ ពូជនេះមានកម្ពស់ដើមពី១០០ស.ម -១៧៥ ស.ម ចំនួន ដើមបែកផ្តល់ផលពី ៨ ទៅ២០ដើមក្នុង១គុម្ព។ បើក្នុងលក្ខខណ្ឌដីមានជីជាតិល្អ និង អនុវត្តដាំដុះតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ ចំនួនដើមបែក ផ្តល់ផលអាចមាន ទៅដល់២០-២៥ដើមក្នុង១គុម្ព ។ ប្រវែងកូរមានពី២០ ទៅ ៣០ស.ម និងចំនួន គ្រាប់ក្នុង១កូរមានពី១១០ - ១៥០គ្រាប់។ ពូជផ្ការំដេង ជាប្រភេទពូជធន់ទៅនឹងទឹក

ការផ្សាយរបស់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

ប្រយោជន៍នៅក្នុងស្រែជាប្រចាំ។

២.៣. ការប្រមូលផល និងទុកដាក់គ្រាប់ស្រូវ

ការប្រមូលផលនិងទុកដាក់គ្រាប់ស្រូវ: ត្រូវច្រូតកាត់នៅក្រោយពេលស្រូវ ចេញផ្កាស្រុះរយៈពេល៣០ទៅ៣៥ថ្ងៃ ឬ ពេលដែលគ្រាប់ស្រូវទុំប្រមាណ៨៥ភាគរយ ពេលគ្រាប់ស្រូវមានសភាពរឹងតែមិនស្រួយបាក់នៅពេលយកមកខាំ និងគ្រាប់ស្រូវ មានអត្រាសំណើម២០- ២២ភាគរយ ។ ត្រូវបោកបែនភ្លាមក្រោយពីច្រូតកាត់ និង ហាលគ្រាប់ស្រូវ ២-៣ថ្ងៃ ឲ្យសំណើមគ្រាប់មាន១៤ភាគរយ ឬគ្រាប់ស្រូវស្ងួតល្អមាន សភាពរឹង តែមិនស្រួយបាក់នៅពេលខាំ ។ ដើម្បីឲ្យគ្រាប់ស្រូវស្ងួតល្អ ត្រូវទុកដាក់ គ្រាប់ស្រូវក្នុងបារក្រចៅ ឬជង្រុក ដែលជាទឹកនៃឆ្នែងស្ងួត និងមានខ្យល់ចេញចូលបាន

ការផ្សាយរបស់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម

ទឹកក្នុងស្រែ និងត្រួតពិនិត្យ សត្វល្អិត ជំងឺ និងសត្វមានប្រយោជន៍នៅក្នុងស្រែជាប្រចាំ។

ខ. សម្រាប់ស្រូវពង្រោះ:

ការរៀបចំដីស្រែពង្រោះ និងព្រោះគ្រាប់ស្រូវ: ត្រូវក្លែងឱ្យបានច្រើនដងពី២ ទៅ ៣ដងហើយរាស់កៀរដើម្បីរាបស្មើល្អ និងប្រើដីកំប៉ុស្ត ឬដីលាមកគោដែលរលួយ ពុកល្អចំនួន៣-៥តោន ឬ ១៥ ទៅ ២០ រទេះគោតាមលទ្ធភាពរកបាន។ ព្រោះគ្រាប់ស្រូវពី៧០ ទៅ ១០០គីឡូក្រាមក្នុង១ហិកតា ដោយប្រើឧបករណ៍ព្រោះគ្រាប់ជាជួរ ឬ ព្រោះដោយដៃ មានចំនួនដើមស្រូវពី៨០ ទៅ ១២០ដើមក្នុង១ម៉ែត្រការ៉េ ឬ ចំនួនដើមផ្តល់ផលក្នុង១ហិកតាពី៣០០ ទៅ ៤០០ដើមក្នុង១ម៉ែត្រការ៉េ (IRRI, 2009) ។

ការប្រើបាស្រ្រី និងការថែទាំ: បើដីស្រែមិនសូវមានជីជាតិអាចប្រើជីបន្ថែម ដោយប្រើជីដេ អា ប៉េ ចំនួន ៥០ ទៅ ១០០គីឡូក្រាម ជីប៉ូតាស៊ីយ៉ូ ២៥គីឡូក្រាមក្នុង ១ហិកតានៅពេលក្រោយព្រោះ១៥ ទៅ ២០ថ្ងៃ និងប្រើជីបំប៉នលើកទី១ ដោយប្រើ ជីអ៊ុយរ៉េចំនួន ២៥ គីឡូក្រាមក្នុង១ហិកតាក្រោយពេល ៣០ ថ្ងៃក្រោយពេលព្រោះ និងលើកទី២ ដោយប្រើជីអ៊ុយរ៉េ ចំនួនពី២៥គក្រ និងជីប៉ូតាស៊ីយ៉ូចំនួន២៥គីឡូក្រាម ក្នុង១ហិកតា នៅពេលស្រូវមូរដើម ឬ កកើតកូរ ។ ក្រោយពេលព្រោះរួចរយៈ ពេល ១៥ ទៅ ២០ ថ្ងៃ ត្រូវដាំជួសដើមណាដែលបាត់ ហើយចុះមើលស្រែជាប្រចាំ និង បោចស្មៅគ្រប់គ្រងថែទាំទឹកក្នុង ស្រែ និងត្រួតពិនិត្យ សត្វល្អិត ជំងឺ និងសត្វមាន

លិច ឬ ទឹកជំនន់ ប៉ុន្តែវាមិនសូវធន់នឹងមមាចភ្នោតទេ ហើយមានទិន្នផលពី ៣.៥តោន ទៅ ៥.៨តោនក្នុង១ហិកតា។

គ. ពូជស្រូវក្រអូបផ្ការមៀត

ពូជផ្ការមៀតជាពូជស្រូវក្រអូប ដែលបានបញ្ចេញ និង ផ្សព្វផ្សាយឱ្យកសិករ ប្រើបាស្រ្រី ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នៅឆ្នាំ២០០៦ ហើយមក ដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ពូជស្រូវផ្ការមៀត កំពុងពេញនិយមប្រើបាស្រ្រីក្នុងផលិតកម្មស្រូវវិស្សា ដោយកសិករនៅទូទាំងប្រទេស។ ពូជនេះមានទិន្នផលខ្ពស់ មានក្លិនក្រអូប មានគុណ ភាពអង្ករល្អ មានភាពក្លឹម្លាវែងល្អ និងបាយទន់ត្រាញ់ពិសារ ជាពិសេសជាពូជមាន ប្រភេទអង្ករមានតម្លៃខ្ពស់នៅក្នុងទីផ្សារជាតិ និងទីផ្សារអន្តរជាតិ។

ពូជផ្ការមៀត ជាប្រភេទពូជស្រូវកណ្តាលប្រកាន់រដូវវស្សា ចាប់ចេញផ្កាពីថ្ងៃ ១៥ ទៅ ២៥ ខែតុលា និងច្រូតកាត់នៅពាក់កណ្តាលទៅចុងខែវិច្ឆិកា អាស្រ័យតាម អាកាសធាតុ និងពេលវេលាដាំដុះ។ ពូជនេះមានកម្ពស់ដើមពី ១០០ស.ម ទៅ១៥០ ស.ម ចំនួនដើមបែកផ្តល់ផលពី៨ -១៨ដើមក្នុង១គុម្ពបើក្នុងលក្ខខណ្ឌដីមានជីជាតិ ល្អ និងអនុវត្តដាំដុះតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ ចំនួនដើមបែក ផ្តល់ផល អាចមានទៅដល់២០-២៥ដើមក្នុង១គុម្ព ។ ប្រវែងកូរមានពី ២០ ទៅ៣០ស.ម និង ចំនួនគ្រាប់ក្នុង១កូរមានពី១១០ ទៅ ១៥០គ្រាប់។ ពូជផ្ការមៀតជាប្រភេទពូជធន់ទៅ នឹងទឹកលិច ឬ ទឹកជំនន់រយៈពេលមធ្យម ប៉ុន្តែវាមិនសូវធន់នឹងមមាចភ្នោតទេ ហើយ មានទិន្នផលពី ៣.៥ តោន ទៅ ៥.៨តោនក្នុង១ហិកតា។

ឃ. ពូជស្រូវកណ្តាលផ្កាចំនួនសែនសរ

ពូជផ្កាចំនួនសែនសរ ជាពូជស្រូវដែលបានបញ្ចេញនិង ផ្សព្វផ្សាយឲ្យកសិករ ប្រើប្រាស់ ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ នៅចុងឆ្នាំ២០០៩ ហើយ មកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ ពូជស្រូវផ្កាចំនួនសែនសរ បានចាប់ផ្តើមនិងកំពុងពេញនិយមប្រើប្រាស់ ក្នុងផលិតកម្មស្រូវស្បូវរបស់កសិករនៅកម្ពុជា។ ពូជនេះមានទិន្នផលខ្ពស់មានគុណ ភាពអង្ករល្អមានភាពក្លឹថ្លាវែងល្អ និងបាយទន់ឆ្ងាញ់ពិសារជាពិសេសជាពូជមាន ប្រភេទអង្ករមានតម្លៃ នៅក្នុងទីផ្សារជាតិ និងទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

ពូជផ្កាចំនួនសែនសរ ជាប្រភេទពូជស្រូវកណ្តាល ប្រកាន់រដូវមធ្យម ចាប់ចេញ ផ្កា នៅចុងខែតុលាទៅដល់ ដើមខែវិច្ឆិកា និងច្រូតកាត់ នៅដើមខែធ្នូ អាស្រ័យតាម អាកាសធាតុនិងពេលវេលា ដាំដុះ។ ពូជនេះមានកម្ពស់ ដើមពី ១៥០ស.ម - ១៦០ ស.ម ចំនួនដើមបែកផ្តល់ ផលពី ៧ ទៅ ១០ ដើមក្នុង ១គុម្ព។ បើក្នុងលក្ខខណ្ឌដី មានជីជាតិល្អ និងអនុវត្តដាំ ដុះតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្ម ដំណាំស្រូវចំនួនដើមបែកផ្តល់ ផលអាចមានទាបដល់ ១៥ ទៅ ២០ ដើមក្នុង១គុម្ព។ ប្រវែង ក្រវាស់ពី២០ ទៅ ៣០ ស.ម

និងចំនួនគ្រាប់ក្នុង១ក្រវាស់មានពី១៦៩ ទៅ ២៣៣គ្រាប់។ ពូជផ្កាចំនួនសែនសរ មានទិន្នផល ពី ៣.៥តោន ទៅ ៥.០តោនក្នុង១ហិកតា។

២.២. បច្ចេកទេសដាំដុះ

ក. សម្រាប់ស្រូវសន្ធឹង

សំណាប: ដើម្បីឲ្យសំណាប និងដើមស្រូវមានសុខភាពល្អ ត្រូវប្រើពូជស្រូវ សុទ្ធ និងមានគុណភាពល្អ ដោយប្រើពូជពី២០ ទៅ ៤០គីឡូក្រាមសម្រាប់ស្នូង១ ហិកតា ។ បើស្នូងតាមប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវវិញ ប្រើពូជតែពី១៥ ទៅ២០ គីឡូក្រាមសម្រាប់ស្នូង១ហិកតា ។ ថ្នាលសំណាបត្រូវនៅជិតប្រភពទឹកត្រូវរៀបចំដី ថ្នាលសំណាបឲ្យបានស្មើល្អ ដោយក្នុងនឹងរាស់ឲ្យបានច្រើនដង និងកៀរដីថ្នាលរួចប្រើ ដីកំប៉ុស្តពី២ -៣ រទេះគោលើផ្ទៃដីសំណាប។ សាបគ្រាប់ស្រូវ១គីឡូក្រាម លើផ្ទៃដី ថ្នាល១០ម៉ែត្រការ៉េ ដើម្បីឲ្យសំណាបដុះលូតលាស់ល្អ ។ សំណាបមានអាយុកាល ពី១៥ទៅ២០ថ្ងៃ ត្រូវដកយកទៅស្នូង ដោយដកក្លាមស្នូងក្លាមនៅក្នុងថ្ងៃតែមួយ។ សន្ធឹង: សំណាបមានអាយុកាលពី ១៥-២០ថ្ងៃ ត្រូវដកយកទៅស្នូង ដោយដកក្លាម ស្នូងក្លាម នៅក្នុងថ្ងៃតែមួយ។

ស្រែសន្ធឹងត្រូវក្នុងឲ្យបាន ២ ទៅ ៣ ដង រាស់កៀរដីឲ្យបានរាបស្មើល្អ លើកក្លឹស្រែឲ្យបានខ្ពស់ និងជាប់ ប្រើដីកំប៉ុស្ត ឬ ដីលាមកគោល្មួយពុកល្អចំនួន ៥តោន ឬ ២០រទេះគោ និងអាចប្រើដីដេ អា ប៉េ ចំនួន៥០គ.ក្រ ទៅ ១០០គ.ក្រ ទ្រាប់បាត តាមប្រភេទដី។ ស្នូង១ដើម ទៅ ៣ដើមក្នុង១គុម្ពជាជួរ ឬមុំចង្រាន ដោយ ស្នូងចំនួន១៥ ទៅ ២០ គុម្ពក្នុង១ ម៉ែត្រការ៉េ។ បើដីមិនសូវមានជីជាតិអាចស្នូងចំនួន ១៥ ទៅ ២០ គុម្ពក្នុង១ម៉ែត្រការ៉េ (ចំពោះពូជស្រូវក្រអូប)។ ប្រើដីអ៊ុយរ៉េបំប៉នលើក ទី១ ពី២៥ ទៅ ៥០គ.ក្រក្នុង១ហិកតាក្រោយស្នូង៣០ថ្ងៃ និងលើកទី២ពី២៥ ទៅ ៥០គ.ក្រក្នុង១ហិកតា នៅពេលស្រូវមូរដើម ឬ ពេលស្រូវកកើតក្បូរ។ បើនៅលើដី ល្អាយខ្សាច់វិញ ត្រូវប្រើដីប៉ូតាសស្យូមក្លរីពី២៥ ទៅ ៥០គ.ក្រ ក្នុង១ហិកតានៅ ពេលស្រូវមូរដើម ឬ ពេលស្រូវកកើតក្បូរ។ ក្រោយពេលស្នូងរួចរយៈពេល៥ - ៧ថ្ងៃ ត្រូវស្នូងជួសគុម្ពណាដែលបាត់ ចុះមើលស្រែជាប្រចាំ និងបោចស្មៅ គ្រប់គ្រង ថែទាំ